

Vissza a természetbe!

Az emberiség sokáig csak figyelte és csodálta a háborítatlan természetet, majd elhelyezkedett benne. Kezdetben még együtt élt annak íratlan szabályaival, tudta, hogy alkalmazkodnia kell, ha életben akar maradni. Idővel aztán úgy gondolta, irányíthatja, szabályozhatja is. Itt tartunk most, sokszor a természet ellen cselekszünk, még épített kertjeinkben is.

A Green City szellemiségű kertek alkotói ugyanakkor ökolikusan gondolkodnak, összehangolnak igényt és lehetőséget, a természet erejét, szolgáltatásait tiszteletben tartva és fölhasználva. Ezekben a kert elemeinek tudatosan többféle szerepük van. A növény például nemcsak látványelem, hanem vízmegtartó is, levelei ugyanis lassítják a csapadék lehullásának sebességét. A déli épületfalak elé telepített gyümölcstermő növényzet élelmet

ad, és mellesleg árnyékolja a falat, így csökkentve a nyári hűtésre fordított energiaigényt. A mulcsterítés a víz talajba szivárgását segíti, egyúttal akadályozza a gyomosodást és megtartja a talaj nedvességét. A zöldtetők lassítják a lehulló csapadékvíz elfolyási sebességét a csatornába, visszatartják a vizet, kímélve a csatornarendszert. Védik a tetőszerkezetet és szigetelnek is. A biodiverz, több fajból és fajtából összeállított cserje-, és évelőkiültetések a látványon

túl madaraknak és beporzó rovaroknak adnak bújóhelyet és táplálékot. Ez csak néhány példa a többcélú hasznosításról, amelyet tudatosan átgondolva valósítanak meg ezekben a kertekben.

Esőkertek, úszótavak

A megváltozott éghajlati viszonyok hirtelen lezúduló, sokszor özönvízszerű esőt hoznak, amit száraz, meleg időszakok váltanak fel. A

Hogyan őrizzük meg a vizet?

Egy kert vízigénye a növények helyes megválasztásával tovább csökkenthető – lényeg, hogy a talaj- és éghajlati adottságoknak megfelelő növényfajtákat, társulásokat telepítsünk. Emellett mulcsozzunk is. Ügyeljünk arra, hogy a kertben minél kisebb talajfelület maradjon fedetlenül, ezért takarja a talajt növény vagy szerves mulcs, hogy megőrizze annak nedvességét.

FOTÓ: MEGYESI ÉVA, VALAMINT A MAGYAR KERTÉPÍTŐK ORSZÁGOS SZÖVETSEGE ÉS A ZÖLDEBB VÁROSKERT NONPROFIT KFT. "AZ ÉLŐKERT" CÍMŰ KIADVÁNYÁBÓL

víz mind nagyobb érték a növények számára is, ezért a csapadékvizek megtartása a Green City-kertekben is fontos kérdés. A mesterséges, összefüggő burkolatok gátolják a víz talajba szivárgását, ezért ezek a Green City szellemiségében kerülendőek, vagy ha mégsem mondunk le róluk, akkor is az a cél, hogy ne haladjon meg a felületük a kert húsz százaléka. Helyette legyenek szórt burkolatok, például gyöngykvacsából. A természetes anyagból, például mészkölapokból kialakított tipegőket hézagoltan helyezzük el kavicsban vagy mulcsban. Ezek a rendszerek áteresztik a vizet és a levegőt, a talaj párolgtatását sem akadályozzák.

A hirtelen lehulló csapadékvíz gyűjtését – ahol erre szükség van – a tudatosan tervezett és épített szárazpatakok, más néven esőkertek végzik. Ezekben elszikkad az eső- és talajvíz, lassul a vízfolyás, csökken a talajerózió. A hagyományos vízelvezető árkokkal szemben az esőkertek olyan növények élőhelyei, amelyek elviselik az időszakos vízborítást is, így a hasznosságon túl vizuális élményt is nyújtanak. Kisebb kertekben az ereszcatornák alá helyezett vízgyűjtő hordók, vagy a talajba sülyesztett

ciszternák, műanyag víztározók segítik az esővízgyűjtést.

Az úszótavak is képesek a többletvíz átmeneti tárolására, a parti növényzet gyökerei pedig megszűrlik, tisztítják a bejutó csapadékvizet. A környezet párásításán túl a kerti tó látványa, a víz jelenléte igazi élményt nyújt tulajdonosának minden évszakban.

A tereprendezés is finom eszköz a kert vízgyűjtő eszközeinek sorában. Ha figyelünk a részletekre és úgy alakítjuk a kert terepviszonyait, hogy mikrodombok és mikrovölgyek jöjjenek létre, ahogyan a természetben is, akkor azok vízgyűjtő feladatot is betölthetnek.

Legyen sok színes virágunk

A Green City szellemiségű kertek alapja a honos fajokon alapuló biodiverz növénytársulások rendszere. Tanulmányozzuk az élőhelyet, a kert környezetét, annak múltját. Ha olyan növényeket választunk és telepítünk egymás mellé, melyek közel azonos igényűek, akkor azok segítik egymást, a kert fenntarthatóbbá válik. Kevesebb órát kell majd a művelésére fordítanunk, mert számottevően javul a növények önfenntartó képessége. Sok fajtából, fajtából álló növénykiültetések hozunk létre. Egynyáriak helyett inkább évelőket ültessünk, legyen sok színes virágunk, ami a növénybeporzó rovarok, méhek számára is vonzó. Kerüljük az egy fajtából álló növénycsoportokat, mert azok sérülékenyek.

Azon túl, hogy a növénytársulásunk tagjai azonos termőhelyi viszonyok közé valók legyenek, gondoljunk a magasságukra, virágnyílási időszakukra, a gyökereik mélysége közötti különbségekre is, amikor eldöntjük, milyen növények kerüljenek egymás mellé. Ahol nagyobb szabad terület áll a rendelkezésünkre, ott neveljünk vadvirágos rétet. Évenként két-három kaszálással rend-

A Green City-kert jellemzői

- a csapadékvíz talajba juttatásának és megtartásának segítése
- a kertépítés során kitermelt talaj helyben hasznosítása
- törekvés a minél kisebb mértékű talajmozgatásra, talajbolygatásra
- természetes talajjavító anyagok használata
- honos fajokon alapuló biodiverz növénytársulások kialakítása
- helyi anyagok használata, újrahasznosítás
- fenntarthatóság, a valós igények figyelembevételével
- megújuló energiaforrások használata
- megismerni és használni a természet ingyenes szolgáltatásait
- energiaigény-csökkentés – árnyékolásra növények telepítése

ben tartható, az állatok számára is kedvező sokszínű, sokfajú felület jöhet így létre.

Az épületek falát futtassuk be. A szélvédelem mellett ezek a növények, például a vadszőlő, a levegő porát is megszűrlik. Az épületek déli oldalára lombhullató, északi oldalára inkább örökzöld növényeket futtassunk. Termett talajba ültessük a futónövényeket, amelyek lombjukkal hőszigetelnek, védik a falat, csökken a fenntartási energiaigény.

A Green City-kerten belül gyepek csak akkor területeken legyenek, amire szükség van, amit a család tényleg használni fog. A minőségi gyepek fenntartása meglehetősen munka- és energiaigényes feladat. Úgy is gondolkodhatunk, hogy a gyepeknek csak egy részét nyírjuk rendszeresen, míg más részeit hagyjuk meg nyírás nélkül annak természetes növényvilágával. Már ezzel is csökkentjük a fenntartási feladatokat és elindulhatunk vissza a szabad természet világába.

Megyesi Éva

